MONUMENT
VANDEKERCKHOVE

NOTA

IZEGEM ‘t PANDJE
(prov. WEST-VLAANDEREN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Thomas APERS, Jeska PEPERMANS, Lies DIERCKX

Projectcode: 2018B95

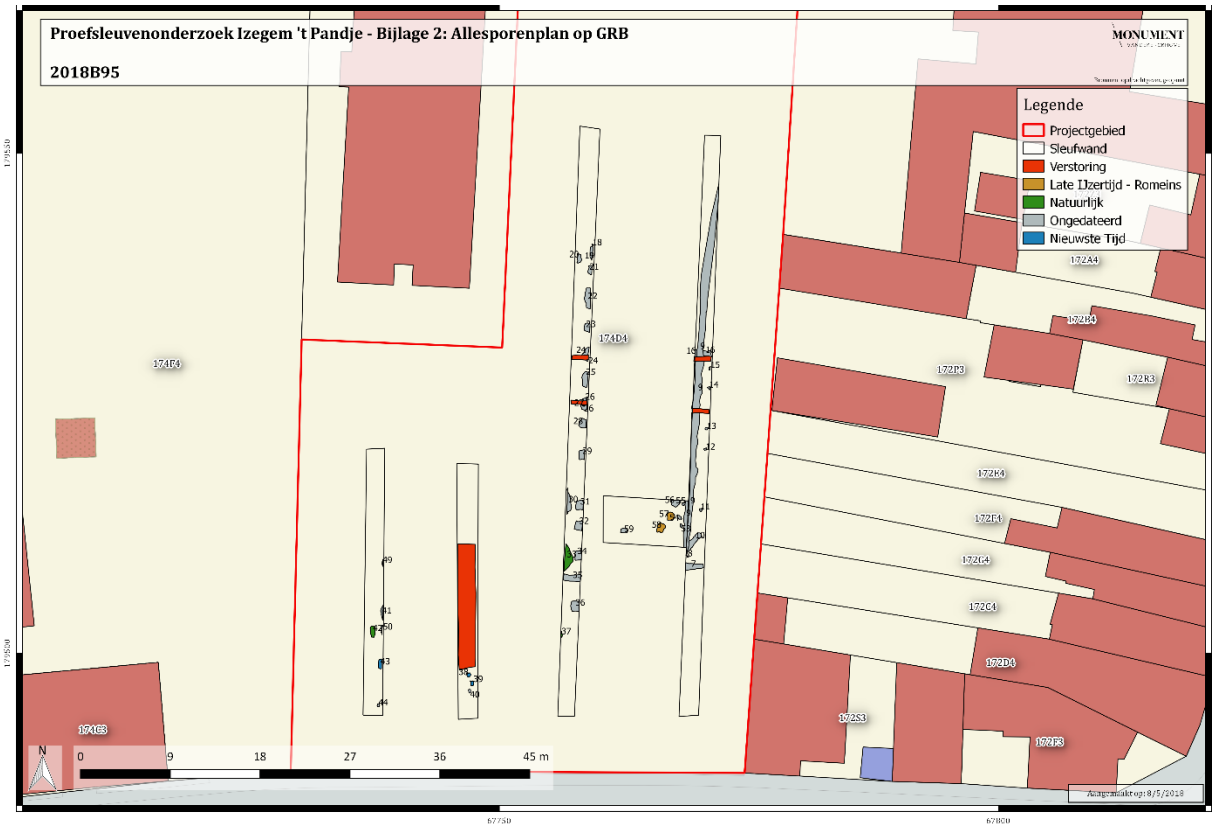
Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
B - 8770 Ingelmunster

T +32 51 31 60 80
F +32 51 30 22 37
info@monument.be

R.P.R Gent, afd. Kortrijk
BTW BE 0441.337.825
monument.be

MONUMENT
GROUP

Projectcode:	2018B95
Naam erkende archeoloog:	Thomas Apers
Erkenningsnummer:	OE/ERK/Archeoloog/2016/00110
Locatiegegevens:	Izegem, Mentenhoekstraat (Krekelmolenstraat 287-291) (zie plan in bijlage 1, 2 en 3 in verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K328 ID5265)
Lambertcoördinaten onderzoeksgebied:	X: 67725, Y: 179487 X: 67817, Y: 179689
Kadastergegevens:	Izegem, Afdeling 4, Sectie D, 174D4, 171L4 (zie plan in bijlage 3) verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K328 ID5265)
Topografische kaart:	zie plan in bijlage 1 en 2 in verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K328 ID5265
Begindatum onderzoek:	02/05/2018
Einddatum onderzoek:	02/05/2018
Relevante termen thesauri:	Ijzertijd, Romeinse tijd, nieuwste tijd, proefsleuvenonderzoek
Plan met afbakening verstoorde zones:	/
Alle betrokken actoren:	Thomas Apers (erkend archeoloog), Maarten Dejonghe (contactpersoon initiatiefnemer), Lies Dierckx (erkend archeoloog), Jeska Pepermans (archeoloog-assistent)
Betrokken personen buiten het project:	/
Contact:	info@monument.be; T: +32 51 31 60 80

Figuur 1: Aangelegde sleuven en aangetroffen sporen bij het proefsleuvenonderzoek (zie bijlage 2 bij het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek).

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K328 ID5265

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek 2016K328 ID5265

- **Resultaten vooronderzoek met ingreep in de bodem**

➔ Zie het verslag van resultaten proefsleuvenonderzoek (2018B95)

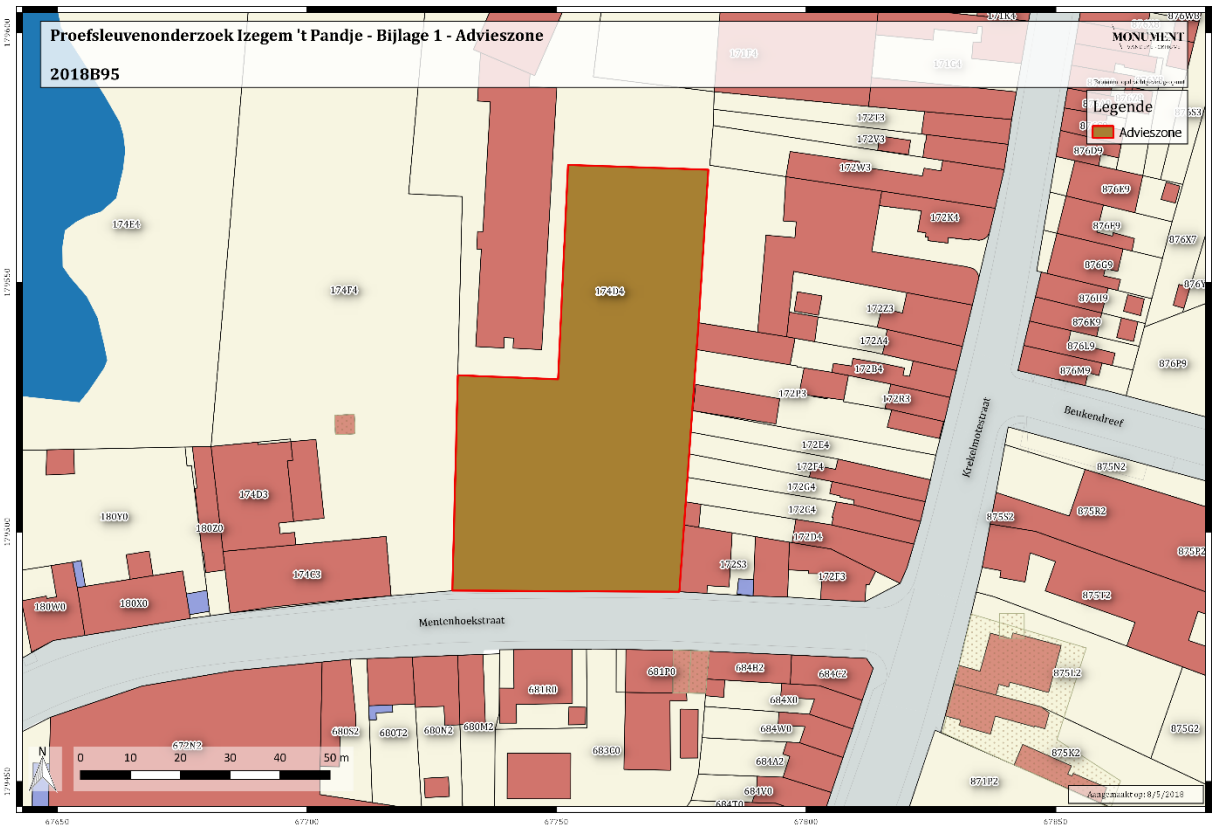
- **Gemotiveerd advies**

Het archeologisch vooronderzoek met ingreep in de bodem heeft duidelijkheid verschaft omtrent de aan- of afwezigheid van archeologische sporen binnen het onderzoeksgebied.
Er werd een vrij dense hoeveelheid sporen aangetroffen. In de eerste plaats dienen twee brandrestengraven vermeld te worden. Hiervan werd één exemplaar reeds gecoupeerd waarbij een bijgift in de vorm van een handgevormd potje aan het licht kwam. Dit werd nog niet gerecupereerd. De brandrestengraven werden met worteldoek afgedekt. Ten oosten van de brandrestengraven werd een langwerpige noord-zuid georiënteerde greppel aangesneden waarbij langs oostelijke zijde verschillende paalspoortjes op regelmatige afstand werden geregistreerd. Dit wijst mogelijk op een afbakenende functie met palissade, al dan niet in verband te brengen met de brandrestengraven.
Een groot aantal kuilen, eveneens op regelmatige afstand van elkaar, wijst eveneens op een bepaalde structuur.
Omwille van de inhoudelijke kwaliteit en de goede bewaringstoestand is een eerste mogelijke optie de bewaring *in situ* van de archeologische resten. Gezien de geplande verkaveling is dit echter geen haalbare optie en wordt er een vlakdekkende opgraving geadviseer op het volledige projectgebied.

- **Planafbakening**

Het gebied dat door de werken wordt bedreigd en dat hier werd onderzocht is 3000m² groot. Gezien de densiteit aan sporen op zo'n kleine oppervlakte is het aangewezen deze volledig te onderzoeken.

De meest noordelijke delen van het onderzoeksterrein werden bij de proefsleuven ontzien, gezien hier asfalt diende te worden doorbroken op een nog in gebruik zijnde parking en de resultaten tijdens het onderzoek aantoonden dat een vervolgonderzoek op het volledige terrein zich opdrong (kosten/baten werd afgewogen dat het asfalt openbreken en tijdelijk opnieuw herstellen in afwachting van de opgraving een onnodige kost zou zijn). Uiteraard zullen bij het vlakdekkend vervolgonderzoek ook deze delen mee moeten worden onderzocht.

Figuur 2: de op te graven advieszone.

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen wat de exacte aard is van de archeologische site die werd aangetroffen in de bodem. Kennis daarvan kan bijdragen tot een beter begrip van de geschiedenis van deze regio. Hiertoe worden volgende (niet-limitatieve) onderzoeksvragen voorgesteld:

➔ Hoe is de bodemopbouw?
➔ Tot welke archeologische periode(s) behoren het aangetroffen niveau en de archeologische sporen en/of artefacten?

- ➔ Wat is de aard van de archeologische site, sporen en/of artefacten (bewoning, funerair, ambachten,…)?
- ➔ Wat is de relatie tussen de verschillende aangetroffen sporen en structuren?
- ➔ Kunnen uitspraken gedaan worden over de crematies (geslacht, leeftijd, pathologie,…)?
- ➔ Kan een reconstructie gemaakt worden van het landschap uit de aangetroffen periodes? Wat is de relatie van de sporen tot het landschap?
- ➔ Zijn er sporen van bewoning? Zo ja, wat is de aard van de bewoning?
- ➔ Hoe past de vindplaats binnen het lokale en regionale landschap van de vastgestelde periode(s)?

- **Plan van aanpak**

De geselecteerde zone wordt onderzocht aan de hand van een vlakdekkende opgraving. Ideaal wordt gewerkt met grote opgravingsvlakken om een goed ruimtelijk inzicht te behouden tijdens het terreinwerk. Men dient echter wel te vermijden dat het opgravingsvlak langdurig ongeregistreerd blijft en door extreme weersomstandigheden (vb. droogte of overvloedige regen) beschadigd wordt.
Verhardingen en andere obstakels dienen in overleg met de opdrachtgever verwijderd te worden.

Opgravingsvlakken kunnen ook enkel door zwaar materieel worden betreden eens deze zijn geregistreerd. Aangetroffen structuren worden in hun geheel opgegraven. Indien gewerkt wordt met werkputten en een structuur wordt deels in het vlak aangetroffen, dan dient er lokaal uitgebreid in de volgende werkput om de structuur in zijn totaliteit te kunnen registreren. Couperen van sporen behorende tot één structuur kan pas na registratie van de volledige structuur. Dagelijks is een geüpdatet sporenplan beschikbaar.

Alle graafwerken gebeuren onder begeleiding van minstens 2 archeologen. Het uitgraven van de grond gebeurt laagsgewijs, op aangeven van de archeologen en tot op het archeologische niveau. Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Hierop worden geen afwijkingen voorzien.

Staalname en conservatie dienen te gebeuren volgens de bepalingen zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk.

Het bulkstaal dat bij dit proefsleuvenonderzoek werd genomen van brandrestengraf S57 dient mee opgenomen te worden in het vervolgonderzoek.

- **Criteria**

Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Schatting totale duur**

Er wordt geschat dat een voldoende grote en ervaren opgravingsploeg van minstens 2 archeologen en 1 technisch medewerker die constant op het terrein aanwezig zijn, het onderzoek kunnen afronden in ca. 10 werkdagen.

- **Kostenraming**

De opgraving wordt uitgevoerd door een ploeg bestaande uit een erkend archeoloog (deeltijds), een veldwerkleider (permanent, zowel voor veldwerk als verwerking), een assistent-archeoloog (permanent, zowel voor veldwerk als verwerking), een aardkundige (deeltijds) en een technisch medewerker (permanent voor veldwerk). Indien nodig worden een conservator, een materiaaldeskundige en natuurwetenschappers deeltijds betrokken bij het onderzoek. De kosten voor graafwerken en werfinfrastructuur maken geen deel uit van deze kostenraming.

➔ Veldwerk personeel: 11 000 euro
➔ Verwerking en rapportage: 8 000 euro
➔ Bemaling (bij eventueel aantreffen waterhoudende structuur): 3 000 euro
➔ Natuurwetenschappelijk onderzoek (te verrekenen som): 9 000 euro
➔ Conseratie: 1 500 euro

Voor het natuurwetenschappelijk onderzoek wordt rekening gehouden met volgende natuurwetenschappelijke posten:
Waarderingen:

- 2 VH splitsen en waarderen macroresten
- 2 VH waardering pollenstalen
- 1VH waardering hout
- 1 VH röntgenopnames metaal

Analyses:

- 8 VH ^{14}C-dateringen AMS
- 2 VH analyse macroresten
- 2 VH analyse pollenstalen (minimaal 400 tellingen per staal)
- 1VH dendrochronologie
- 3 VH fysisch antropoloog (werkdagen)

- **Gewenste competenties**

Het veldwerk wordt uitgevoerd door minstens 2 gediplomeerde archeologen en 1 technisch medewerker, die permanent op de site aanwezig zijn. Daarnaast wordt conform de Code van Goede Praktijk een aardkundige betrokken bij het veldwerk, deze dient echter niet permanent op het terrein aanwezig te zijn.

➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen (veldwerkleider) dient ten minste 220 werkdagen veldervaring te hebben met onderzoek op landelijke sites.
➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen (assistent-archeoloog) dient ten minste 120 werkdagen veldervaring te hebben op landelijke sites.
➔ Minstens één van de uitvoerende archeologen moet beschikken over een ruime kennis betreffende grondsporen en vondstmateriaal uit de Romeinse en middeleeuwse periode
➔ De technisch medewerker dienen niet te beschikken over specifieke competenties

- **Risicofactoren**

Er dient grondig overleg te zijn tussen de initiatiefnemer en de uitvoerder van de opgraving gezien het projectgebied op dit moment nog wordt gebruikt als parking. Deze zal uiteraard niet meer beschikbaar zijn bij aanvang van het onderzoek.

- **Deponering**

Het archeologisch ensemble zal gedurende en na het afronden van het onderzoek bewaard worden bij Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster. Na afronding en oplevering van de rapportage wordt het ensemble definitief bewaard bij de bouwheer: vzw 't Pandje. Bewaring gebeurt conform de bepalingen in de Code Van Goede Praktijk (hoofdstuk 30.2).

Proefsleuvenonderzoek Izegem 't Pandje - Bijlage 1 - Advieszone

2018B95

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Legende

Advieszone

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Mentenhoekstraat

Beukendreef

Krekelmotestraat

N

0 10 20 30 40 50 m

Aangemaakt op: 8/5/2018

179600
179550
179500
179450
67650
67700
67750
67800
67850